

Til lovforslag nr. L 187

Folketinget 2014-15

Betænkning afgivet af Socialudvalget den 21. maj 2015

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af adoptionsloven

(Et nyt adoptionssystem m.v.)

[af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen)]

1. Ændringsforslag

Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold har stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 15. april 2015 og var til 1. behandling den 24. april 2015. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold sendte den 14. januar 2015 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 87. Den 15. april 2015 sendte ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 5 spørgsmål til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for de stillede ændringsforslag.

4. Politiske bemærkninger

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget støtter lovforslaget. Der har været gennemført en helhedsanalyse af det

danske adoptionssystem med særligt fokus på internationale fremmedadoptioner. Kammeradvokaten har også gennemført en undersøgelse af tilsynet med de adoptionsformidlende organisationer, der har indgået i helhedsanalysen. Kammeradvokaten har peget på en række tiltag, som efter hans opfattelse netop skulle overvejes i forhold til et nyt adoptionssystem, bl.a. anbefalinger om præciseringer i grundlaget for tilsynet, ligesom der peges på et behov for tydeliggørelse af indholdet af tilsyn, og hvem der fører tilsyn med adoptionsbureauerne.

Dansk Folkeparti har indgået en aftale med størsteparten af folketingets partier. Det overordnede formål med aftalen er at skabe et nyt adoptionssystem, at fremtidssikre den internationale adoptionsformidling til Danmark og at understøtte den nødvendige stabilitet i adoptionssystemet, samtidig med at sikkerheden i forhold til de adoptioner, der gennemføres, øges. Forslaget skal dermed også være med til at understøtte gode vilkår for de børn, der kommer til Danmark.

Dansk Folkeparti vil følge området og anmode om at få en status over, om loven lever op til intentionerne.

Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker, at de seneste års skandaler på adoptionsområdet har vist et stort behov for en grundlæggende oprydning. Fejl i sagerne, rod i økonomien og mistanker om såkaldte børnehøstere kalder på ansvarlige politiske beslutninger. Men de øvrige partier har ikke vist sig villige til at gøre det, der skal til, så vi kan være sikre på, at børn, der kommer til Danmark, altid gør det på et etisk og juridisk korrekt grundlag.

Enhedslisten er bekymrede for, at systemet heller ikke fremover vil være gearret til at sikre, at adoptioner til Danmark sker, uden at biologiske forældre er direkte eller indirekte presset til at bortadoptere. Tilsynet i afgiverlandene er ikke tilfredsstillende, og de økonomiske incitament er desværre ikke elimineret. Der vil ikke være et egentlig tilsyn i de lande, hvor børnene kommer fra, og hvor der er fare for,

at biologiske forældre presses eller snydes til at opgive deres børn, ligesom man ikke vil adskille hjælpearbejde, dvs. økonomiske donationer, og adoptioner, og der eksisterer derfor fortsat økonomisk incitament til at fortsætte strømmen af adoptioner. Enhedslisten mener, at man burde stille krav om en fuldstændig adskillelse af hjælpearbejde og adoptioner, og at der bør sikres et uafhængigt tilsyn med de danske adoptioners grundlag direkte i afgiverlandene, hvor der er størst risiko for fejl, pres og decideret handel med børn.

De adopterede selv får desuden ikke de særlige rettigheder, som et tidssvarende børnesyn burde føre til. De burde blive sikret reelle rettigheder, herunder retten til egne papirer, retten til en relation til biologiske forældre og familie, retten til at blive understøttet i en relation til oprindelseslandet og retten til rådgivning og støtte (såkaldt PAS-rådgivning) uden adoptivfamiliens tilstedeværelse, fordi de adopterede kommer med en historie og en fortid, og de er selvstændige individer, som skal respekteres som sådan.

Lovforslaget betyder desuden, at de samme skandaleramte private formidlende organisationer får lov til at fortsætte. Der kommer lidt ekstra krav til den fremtidige private organisation, men dette står efter Enhedslistens mening på ingen måde mål med de mange fejl, der er begået, og den usikkerhed, der historisk er om de private formidlende organisationer. Det er Enhedslistens holdning, at det ansvarlige ville have været en statslig formidling.

Det er desuden Enhedslistens holdning, at det danske samarbejde bør begrænses til lande, der har underskrevet Haagerkonventionen, som beskytter børnenes grundlæggende rettigheder i adoptioner. Regeringen og de øvrige aftalpartier afviste dette krav under henvisning til, at det ville føre til færre adoptioner samlet set, hvilket muligvis er sandt. Det er dog Enhedslistens holdning, at antallet af gennemførte adoptioner må være sekundært til ønsket om juridisk og etisk korrekte adoptioner.

Enhedslisten mener, at denne reform af adoptionssystemet var en historisk chance, som skulle have været udnyttet til at lave et tidssvarende system, der sætter de adopterede i centrum. Systemet bør indrettes med det primære formål at sikre barnets tarv før, under og efter en eventuel adoption, og hensynet til adoptivforældre bør være sekundært. Dette er først og fremmest af hensyn til børnene, men også af hensyn til de adoptivfamilier, som lider, hvis der kan sås tvivl om grundlaget for en adoption. Enhedslisten mener ikke, at det er lykkedes med dette lovforslag, men at man tværtimod har forsøgt at stoppe kritik af et grundlæggende skævt system med kosmetiske ændringer, og Enhedslisten kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) I indledningen indsættes efter »27. december 2014«: »og § 1 i lov nr. 530 af 29. april 2015«.

[Konsekvensændring]

2) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. § 9, stk. 3 og 4, affattes således:

»Stk. 3. Adoption kan meddeles efter stk. 2, hvis betingelserne for anbringelse af barnet uden for hjemmet i § 58, stk. 1, nr. 1 eller 2, i lov om social service er opfyldt og det er sandsynliggjort, at forældrene varigt vil være ude af stand til at varetage omsorgen for barnet, og at adoption af hensyn til kontinuiteten og stabiliteten i barnets opvækst vil være bedst for barnet.

Stk. 4. Når barnet er anbragt uden for hjemmet i en plejefamilie, jf. § 66, stk. 1, nr. 1-3, i lov om social service, og betingelserne for anbringelse af barnet uden for hjemmet i § 58, stk. 1, i lov om social service er opfyldt, kan adoption efter stk. 2 meddeles plejeforældrene, hvis barnets tilknytning til plejefamilien har antaget en sådan karakter, at det vil være skadeligt for barnet at bryde denne tilknytning, navnlig under hensyn til kontinuiteten og stabiliteten i barnets opvækst og til barnets relation til sine forældre.«

[Konsekvensændring]

3) Nr. 4 affattes således:

»4. I § 25, nr. 3, ændres »§§ 6 og 8, og« til: »§§ 6 og 8,«, og i nr. 4 ændres », jf. § 9.« til: », jf. § 9, og«.

[Lovteknisk ændring]

4) Efter nr. 9 indsættes som nye numre:

»02. I § 34, stk. 1, nr. 1, ændres »efter § 30, stk. 2,« til: »i en tilladelse efter § 30, stk. 1, eller tilsidesætter regler fastsat i medfør af § 30 c,«.

03. I § 34, stk. 1, nr. 2, ændres »§§ 31-33« til: »§ 31, § 32 eller § 33«.

04. I § 34, stk. 3, ændres »§ 30, stk. 2« til: »§ 30 c.«

[Konsekvensændringer]

Ny paragraf

5) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov nr. 530 af 29. april 2015 om ændring af adoptionsloven, lov om social service, forældreansvarsloven

og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Lempelse af betingelserne for adoption uden samtykke m.v.) foretages følgende ændring:

1. § 1, nr. 2, ophæves.«
[Lovteknisk ændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Adoptionsloven er efter lovforslagets fremsættelse blevet ændret ved § 1 i lov nr. 530 af 29. april 2015 om ændring af adoptionsloven, lov om social service, forældreansvarsloven og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Lempelse af betingelserne for adoption uden samtykke m.v.). I indledningen til § 1 indsættes en henvisning til denne ændringslov.

Til nr. 2 og 5

Ved § 1, nr. 2, i lov nr. 530 af 29. april 2015 ændres adoptionslovens regler om adoption uden samtykke i § 9, stk. 3 og 4. Efter den nye bestemmelse i stk. 3 er det en betingelse for adoption uden samtykke, at adoptionen vil være til gavn for barnet.

Ved lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås det, at den generelle betingelse for adoption i lovens § 2 ændres fra »til gavn for barnet« til »bedst for barnet«. Det foreslås, at en tilsvarende sproglig modernisering foretages i lovens § 9, stk. 3. Af lovtekniske grunde er det således nødvendigt at nyaffatte § 9, stk. 3 og 4, i lovforslaget og samtidig ophæve § 1, nr. 2, i lov nr. 530 af 29. april 2015.

Til nr. 3

Formålet med ændringen er at præcisere, hvilket af de to forekomster af ordet »og« i adoptionslovens § 25, nr. 3, der skal udgå.

Til nr. 4

Den gældende § 34 i adoptionsloven indeholder straffebestemmelser, der henviser til lovens § 30, stk. 2, og §§ 31-33. Imidlertid foreslås § 30, stk. 2, ændret, og der foreslås indsat en række bestemmelser mellem § 31 og § 32. Det er derfor nødvendigt at ændre henvisningerne i § 34.

§ 34, stk. 1, nr. 1, vedrører straf for tilsidesættelse af vilkår for at yde adoptionshjælp, der er fastsat efter den gældende bestemmelse i § 30, stk. 2, i forbindelse med en tilladelse til at yde adoptionshjælp efter § 30, stk. 1. Efter lovforslaget kan der efter den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 30 c fastsættes generelle regler for at yde adoptionshjælp, og disse regler skal delvis træde i stedet for de vilkår, der i dag fastsættes efter § 30, stk. 2. Adgangen til at knytte vilkår til en tilladelse til at yde adoptionshjælp videreføres i det foreslåede § 30, stk. 1. Derved svarer de foreslåede bestemmelser i § 30, stk. 1, og § 30 c om vilkår for og regler om ydelse af adoptionshjælp til den gældende bestemmelse i § 30, stk. 2. § 34, stk. 1, nr. 1, ændres derfor, således at den henviser til disse to bestemmelser.

Tilsvarende ændres henvisningen i § 34, stk. 3, fra § 30, stk. 2, til § 30 c.

Indsættelsen af de foreslåede nye bestemmelser i §§ 31 a-31 j betyder på grund af henvisningen i § 34, stk. 1, nr. 2, til §§ 31-33, at overtrædelse af disse bestemmelser vil være strafbart, hvilket ikke er tilsigtet. Henvisningen til §§ 31-33 omformuleres derfor, således at den ikke omfatter overtrædelse af §§ 31 a-31 j.

*Orla Hav (S) fmd. Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Mette Reissmann (S) Jens Joel (S) Karen J. Klint (S) Astrid Krag (S)
Julie Skovsby (S) Marlene Borst Hansen (RV) Liv Holm Andersen (RV) Lotte Rod (RV) Trine Mach (SF)
Özlem Sara Cekic (SF) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Finn Sørensen (EL) Pernille Skipper (EL) Hans Andersen (V)
Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfmd. Tina Nedergaard (V) Finn Thranum (V) Sophie Løhde (V) Fatma Øktem (V)
Karen Ellemann (V) Karin Nødgaard (DF) Susanne Eilersen (DF) Karina Adsbøl (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)
Merete Riisager (LA) Thyra Frank (LA) Tom Behnke (KF)*

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Liberal Alliance (LA)

9

Oversigt over bilag vedrørende L 187

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ændringsforslag, fra ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold
5	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 187

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om risikoen for gentagelse af de seneste års skandalesager omkring det danske adoptionssystem vil mindskes med vedtagelsen af dette lovforslag, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvorfor man har valgt at fortsætte privat adoptionsformidling frem for at lade staten overtage, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvorfor man har valgt ikke at lade sig inspirere af det amerikanske system, for så vidt angår tilsyn i afgiverlande, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
4	Spm. om at redegøre for Den Europæiske Menneskerettighedskonventions bestemmelse om ret til familieliv i forhold til adopterede børns ret til at have kontakt med sin biologiske familie, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvorfor man ikke begrænser dansk samarbejde til afgiverlande, der har ratificeret Haagerkonventionen, til ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold, og ministerens svar herpå